

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta propunere de lege are ca scop modificarea și completarea Legii nr. 155/2010 privind Poliția Locală, în scopul consolidării capacitatei administratiilor publice locale (APL) de a furniza eficace, eficient, unitar și performant servicii publice de calitate în beneficiul cetățeanului și comunității, pe baza principiilor, conceptelor și normelor general aplicabile structurilor de Poliție Locală.

Având în vedere faptul că, în cei 9 ani de la adoptarea Legii politiei locale nr. 155/2010, aceasta nu a fost modificată/actualizată potrivit necesarului real, APL și Poliția Locală au întâmpinat dificultăți privind stabilirea și îndeplinirea competențelor și atribuțiilor legale, forma de organizare, structura, funcționarea, coordonarea și cooperarea Poliției Locale, managementul resurselor umane și acordarea drepturilor de personal și inclusiv dotarea tehnico-materială.

Problemele au fost cauzate de curențele de reglementare, precum și de interpretarea diferită de către administrațiile publice locale a prevederilor legale. Astfel, au rezultat paralelisme și suprapunerile de competențe, organizare și desfășurarea neunitară a activităților specifice, deficiențe operaționale, dificultăți de gestiune a resurselor umane, motivare redusă a personalului, suport finanțiar și logistic insuficient.

Pe lângă cele precizate mai sus, la acest moment cadrul de reglementare nu conține prevederi incidente categoriilor principale de activități specifice Poliției Locale, respectiv organizarea, planificarea, coordonarea, cooperarea, respectiv activitatea operațională; controlul, reglarea sistemică; analiza activității; formarea profesională; logistica polițienească specifică etc. (planul trimestrial/lunar al activităților, planurile de acțiune, planuri de control, documente privind formarea profesională etc.), indicatori etc.

Activitatea Poliției Locale nu poate fi asigurată în regim de permanentă din cauza insuficienței resurselor umane, în mod deosebit la structurile cu efective mici și la UAT cu populație între 3.000-15.000 locuitori. Acest fapt face imposibilă asigurarea cel puțin a unei patrule pe fiecare schimb, astfel încât să fie asigurată continuitatea serviciului 24/24.

La primăriile comunelor cu 3-4 polițiști locali, atribuțiile privind disciplina în construcții, protecția mediului și inspecția comercială nu sunt preluate în totalitate de Poliția Locală. Pe funcțiile de specialitate sunt încadrați funcționarii publici care gestionau domeniile anterior înființării Poliției Locale și nu au fost preluati de aceasta. Aceștia lucrează câte 1 pe schimb în serviciul de patrulare pentru a acoperi 16 ore pe zi. În perioada concediilor situația este și mai grea deoarece, timp de circa 6 luni/an, la serviciu sunt cel mult 3 polițiști. Personalul trebuie să îndeplinească, deci, integral atribuțiile prevăzute de lege, ceea ce va obliga polițiștii locali să dea prioritate anumitor activități în defavoarea altora.

Legea nr. 155/2010 nu prevede obligații privind prezentarea polițistului local la programul de lucru și în afara acestuia, în situații de catastrofe, calamități sau tulburări de amploare ale ordinii și liniștii publice ori alte asemenea evenimente, la instituirea stării de urgență sau a stării de asediu, ori în caz de mobilizare și de război.

Un alt fapt foarte grav este ca Poliția Locală nu poate implementa informații în bazele de date operative ale Poliției Române și ale altor instituții, deși utilitatea demersului este certă. Poliția Locală nu are propria bază de date care să permită unificarea evidențelor, suportul analitic, decizional și operațional, precum și schimbul operativ de informații pentru cooperarea cu entitățile relevante.

O altă serie de probleme clare identificate de reprezentanții polițiștilor locali prin Sindicatul Național Pro Lex, organizație sindicală reprezentativă pentru polițiștii locali, se referă la:

1. Nu există proceduri operaționale standard pentru domeniul ordinii și siguranței publice, aplicabile structurilor care acționează în sistem integrat. Nu există proceduri operaționale standard pentru celelalte domenii de competență ale Poliției Locale.
2. Nu există cadrul conceptual, legislativ și normativ al parteneriatului poliție - comunitate (determinarea obiectivelor, structurilor, mecanismelor, rolurilor, participanților etc.).
3. Nu există criterii de evaluare și indicatori de performanță unitari la nivel național pentru Poliția Locală.
4. Polițiștii locali de la nivelul comunelor trebuie să constate și sănctioneze contravenții fără a deține pregătirea de specialitate necesară pentru toate domeniile de activitate ale poliției locale. Întrucât numărul de polițiști locali este foarte mic, structura de poliție locală nu este împărțită după domeniile de competență prevăzute de lege, drept pentru care, cei 2-5 polițiști locali îndeplinesc toate atribuțiile stabilite de lege pentru poliția locală.
5. Polițistul local nu are posibilitatea de a lua măsuri legale când fluidizează traficul rutier, iar conducătorii auto care nu respectă semnele polițistului local nu pot fi sancționați contravențional. Nerespectarea indicațiilor polițistului local cu atribuții în domeniul circulației pe drumurile publice poate conduce la accidente rutiere.
6. Polițiștii locali cu atribuții în domeniile ordine publică și rutier ies la pensie la 65 ani deși desfășoară activitate în aceleași condiții ca și polițiștii din Poliția Română care ies la pensie începând cu vîrstă de 47 ani. Prin art. 35, lit b) din Legea nr. 155/2010, legiuitorul a prevăzut dreptul polițiștilor locali de a beneficia de „*încadrarea muncii în condiții deosebite, speciale sau alte condiții de muncă, potrivit legii*”, însă articolul este incomplet, deci fără aplicare.
7. Dreptul de hrană al polițiștilor locali prevăzut la art. 35 indice 1 din Legea nr. 155/2010 este interpretat și aplicat diferit de la o UAT la alta. Articolele de lege se interpretează prin coroborare. Deși la art. 18 din Legea nr. 153/2017 polițiștii locali sunt excluși de la dreptul de indemnizație de hrană, aceștia beneficiază de drepturi de hrană în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 26/1994 privind drepturile de hrană, în timp de pace, ale personalului din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În fapt, în unele UAT-uri aceștia sunt excluși și de la norma de hrană și de la

indemnizația de hrană. O astfel de interpretare nu este în concordanță cu voința legiuitorului și ar fi vădit neconstituțională.

8. Dacă în 2005, poliția comunitară era forță complementară de ordine și siguranță publică, în 2015 poliția locală nu se mai regăsește în HG nr. 779/2015 privind Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică, deși este o structură cu atribuții noi, în mai multe domenii de activitate (inclusiv ordine publică și circulația pe drumurile publice), cu angajați specializați în școlile de poliție.

9. APL manifestă preocupări sporite pentru implementarea sistemelor inteligente de supraveghere și management al traficului care cresc fluența, siguranța și disciplina rutieră, care scad consumul de carburant și îmbunătățesc timpii de transport. Sistemele respective fixe, omologate și verificate metrologic potrivit legii, pot sprijini constatarea contravențiilor în domeniul rutier. Deși sistemele de supraveghere și management al traficului rutier sunt finanțate de la bugetul local, cadrul actual de reglementare nu permite Poliției Locale să le opereze și să constate prin folosirea acestora a abaterilor de la normele rutiere, cum ar fi *trecerea pe culoarea roșie a semaforului electric, depășirea vitezei legale, depășirea coloanei de vehicule aflate în staționare*, precum și aplicarea în lipsă a sancțiunilor.

10. Prevederea limitativă în Legea nr. 155/2010 a domeniilor de activitate ale Poliției Locale a determinat/sugerat necesitatea constituirii structurilor distincte de specialitate, delimitate organizatoric și funcțional. Abordarea nu este posibilă îndeosebi la Polițiile Locale cu număr mic de personal. Tot la acestea, din lipsa efectivelor și a specialiștilor, nu pot fi acoperite integral domeniile prevăzute de lege.

11. Sunt UAT la care structurile de Poliție Locală au preluat integral personalul specializat din aparatul propriu al primarului, inclusiv activitățile de avizare și verificare a documentațiilor aferente domeniilor de competență, ceea ce excedează atribuțiilor polițiștilor locali stabilite prin Legea nr. 155/2010.

12. Sunt UAT la care structurile de Politie Locală au preluat de la primărie atribuțiile de control în toate domeniile de activitate aflate în competență UAT, nelimitându-se la atribuțiile de control în domeniile disciplina în construcții, protecția mediului, comerț și afișaj stradal.

13. Îndeplinirea atribuțiilor de control și verificare a documentațiilor specifice disciplinei în construcții, afișajului stradal și protecției mediului sunt afectate de organizarea necorespunzătoare a compartimentelor și de lipsa personalului specializat.

14. Prevederile actelor normative incidente domeniilor de competență ale Poliției Locale nu sunt corelate, astfel încât polițiștii locali nu dețin atribuții suficiente de constatare și sancționare.

15. Poliția locală nu este prevăzută ca operator de date cu caracter personal.

16. Legea poliției locale nu prevede funcțiile publice specifice și echivalarea acestora cu funcțiile publice generale.

17. Norma de stabilire a efectivelor este total necorespunzătoare în orașele cu centre universitare, în municipiile cu zone metropolitane și în localitățile stațiuni. Tendința este de creștere a populației în municipii și în zona metropolitană, sens în care polițiștii locali deservesc

un număr mai mare de persoane decât cele menționate în evidențele de stare civilă aferente respectivului UAT. Sunt UAT dezvoltate economic și demografic, care pot susține efective mai numeroase la Poliția Locală. Ar trebui ca stabilirea normativul de personal la **1.000** de locuitori să fie mai flexibilă, între un minim și un maxim.

18. Legea poliției locale cuprinde prevederi în domeniul incompatibilităților și al uzului de armă ce au fost modificate în actele normative speciale.

19. În Legea nr. 155/2010 nu există atribuții ale Poliției Locale privind fumatul în locurile publice, conform Legii nr. 349/2002 modificată și completată, precum și asociațiile de proprietari, potrivit Legii nr. 196/2018. Astfel, deoarece competențele în domeniile în care deține atribuții și Poliția Locală nu sunt delimitate corespunzător, „*cetățeanul este plimbat de la o autoritate la alta prin pasarea responsabilității*”. A fost emisă și părerea că suprapunerea anumitor activități exclude „*monopolul pe atribuții*”.

Ca urmare, prin aprobarea acestui proiect de lege va crește relevanța Poliției Locale, calitatea serviciului public și nivelul de satisfacție a comunității față de prestația acesteia, preconizându-se următoarele schimbări:

- a) Armonizarea legislativă cu Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, Codul administrativ, Legea nr. 17/1996 privind regimul armelor și al munițiilor.
- b) Delimitarea precisă a competențelor în care Poliția Locală deține atribuții împreună cu alte autorități, precum și reformularea atribuțiilor Poliției Locale astfel încât acestea să fie clare și complete, să conducă la finalizarea misiunilor în domeniile de competență și în armonie cu așteptările și nevoile cetățenilor.
- c) Inițierea demersurilor pentru corelarea prevederilor actelor incidente domeniilor de activitate ale Poliției Locale, în sensul nominalizării polițiștilor locali ca agenți constatatori, conform atribuțiilor stabilite prin Legea nr. 155/2010.
- d) Completarea competențelor de constatare de către Poliția Locală, cu mijloace tehnice fixe certificate, omologate și verificate metrologic, respectiv de sancționare de către polițiștii locali a contravențiilor privind trecerea pe culoarea roșie a semaforului electric, depășirea vitezei legale, depășirea coloanei de vehicule aflate în staționare, circulația pe banda destinată transportului în comun, blocarea centrului intersecției.
- e) Stabilirea în competență Poliției Locale a atribuțiilor de gestionare a sistemelor de monitorizare și supraveghere a traficului rutier instalate de UAT.
- f) Reducerea vârstei de pensionare prin completarea reglementării care prevede încadrarea activității în condiții deosebite, speciale sau alte condiții de muncă.

- g) Stabilirea unui mecanism de întinerire a personalului prin transformarea funcțiilor vacante în funcții de debutant.
- h) Stabilirea în Legea nr. 155/2010 a modului de îndeplinire de către Poliția Locală a atribuțiilor privind Disciplina în construcții și afișajul stradal, Protecția mediului și Activitatea comercială la UAT cu efective mici de polițiști locali.
- i) Introducerea în Legea nr. 155/2010 a competențelor privind constatarea și sancționarea contravențiilor privind fumatul în locurile publice, conform Legii nr. 349/2002 modificată și completată și a atribuțiilor privind asociațiile de proprietari, potrivit Legii nr. 196/2018.
- j) Reglementarea numărului de polițiști locali în funcție de situațiile concrete și nevoile UAT-urilor.
- k) Stabilirea funcțiilor publice specifice și echivalarea acestora cu funcțiile publice generale.
- l) Clarificarea reglementării dreptului personalului poliției locale la norma de hrana.
- m) Reglementarea condițiilor de concurs similare celor din Poliția Română, precum și reglementarea formării continue.
- n) Structurile de ordine publică să dețină atât competențe specifice/de circulație rutieră, cât și atribuții privind constatarea/sancționarea contravențiilor potrivit celorlalte atribuții ale Poliției Locale.
- o) Prevederea în Legea 155/2010 a Poliției locale ca operator de date cu caracter personal.
- p) Introducerea în Poliția Locală a sistemului de management al performanței (indicatori de performanță corelați, de la nivel organizațional la cel individual).
- r) Introducerea în lege a obligației de realizare a procedurilor operaționale unitare. Elaborarea de către autoritățile publice centrale, pe baza metodologiei elaborate în acest scop, a procedurilor operaționale standard specifice domeniilor de competență ale Poliției Locale.
- s) Prevederea în Legea nr. 155/2010 a obligațiilor privind prezentarea polițistului local la programul de lucru și în afara acestuia, în situații de catastrofe, calamități sau tulburări de amploare ale ordinii și liniștii publice ori alte asemenea evenimente, la instituirea stării de urgență sau a stării de asediu, ori în caz de mobilizare și de război.

Impactul bugetar al acestui proiect este redus sau inexistent. Polițiștii locali sunt salariați din bugetul UAT-ului, efectele încadrării în grupele de muncă se manifestă integral după 30 de ani de activitate, până atunci impactul fiind foarte mic, dat fiind vârsta înaintată a personalului poliției locale și a perioadei reduse de muncă cu încadrarea în condiții deosebite sau speciale de muncă. De asemenea, prin ieșirea la pensie a celor cu funcții mari, având nivelul maxim de salarizare, vor fi angajați debutanți, ceea ce conduce la o economie însemnată la bugetul UAT-ului, de până la 50%.

Proiectul legii de modificare/completare a Legii nr. nr. 155/2010 privind Poliția Locală, susținut corespondent prin expunerea de motive aferentă, va asigura, în situația adoptării, acoperirea deficitelor normative identificate, dezvoltarea capacităților instituționale și a resurselor umane, caracterul unitar al activității, al procedurilor operaționale, creșterea gradului de interoperabilitate cu alte structuri ce dețin atribuții conexe.

Prin prisma celor precizate mai sus sunt necesare o serie de modificări legislative care vor asigura, în situația adoptării, acoperirea deficitelor normative identificate, dezvoltarea capacităților instituționale și a resurselor umane, caracterul unitar al activității, al procedurilor operaționale, creșterea gradului de interoperabilitate cu alte structuri ce dețin atribuții conexe.

Inițiator,

Deputat Petru Movilă

Listă co-initiatori

Propunere legislativă

pentru completarea și modificarea Legii nr. 155/2010 privind Poliția Locală